

(2.) (s. 1. fattas)

känsla öfver denna verldens aflan, traktan och sträfvan vaknade jag den 19 April, Långfredagen. Här var denna dag ej helgad till minne af Frälsarens pina och död; här var annat att göra; Paris hade skyndsamt såsom alltid. Öfverallt och hela dagen såg det ut som en arbetsdag. Detta är sorgligt men sannt! E.m. kl. 3 var svensk Gudstjenst uti en kyrka och det var mycket nöjsamt att gå dit. Presten tyckte jag dock ej om - icke derföre att han var svensk - nej, men han uttalade sitt tal så att det var svårt att höra. Öväntadt behagligt var att till utgångsmarsch få höra Haydns herrliga toner och det ännu till dessa hvartill Vi med värme nytta ha orden "Nouse lennä Suomen kieli" etc.

Den 20de var äfven värd att blifva Dig delgjord. Wi hade kommit öfverens med Aspl. att denna dag gå se på expositions orgeln som hos orgelbyggaren står färdig väntande på platsens färdigblifvande uti palatset för att dit ställas. På vägen ville A. vika in hos Edelfelt och naturligtvis ville jag träffa honom för att göra hans bekantskap. Det är en ung välväxt ståtlig och artig man. Uti hans atelier var en hel mängd studier, samt tvenne halffärdiga porträtt hvaraf det ena fru An., Din söta Ida. På orgelfabriken gick det till liksom på de andra. Jag hade bedt om ett kort af Runeberg att bese den stora för expositionen bestämda orgeln - (Här må man ej ens tänka sig att slippa in någonstans utan att ha någonslags recommendation af någon officiel person). Nåväl - med kortet sluppo vi in på magasinet och fingo bese orgeln men intet mer t.o.m. detta knäphandigt. Dock hade den oldrige mannen, hvilken under sitt namn på visitkortet tecknar "Chevalier de Legion d'Honneur", artigheten låta tillsäga att de besökande fingo försöka en mindre orgel som stod där och så skedde äfven. De några modulationer jag försökte gånge vid handen en vacker ton. Orgelb. heter Archimede (nej - han hette Aristide) Cavallé-Coll. Jag blef följande dag presenterad för honom uti en kyrka till hvilkens orgelläktare han hade lemnat mig kort dagen förut. Jag finner att fransmännen äro lika jäsna och misstroga som artiga, hvilket ej är ett vackert drag. Nu innan jag går till kojs kan jag ej underlåta att sända vår kära Mamma en den hjertligaste gratulation, det är ju hennes namnsdag i dag. Godnatt nu min lille kära Älskade Minna. Sof i ro, ljufligt och godt; dröm om Din egen Axel.

Den 23 April!

God dag min sötaste vantus. Nu just kom jag hem från expositionen hvarest för mig ej fanns något passande att göra. Jag fann att Runeberg & Ahrenberg samt Lindfors voro ledsna för det ingen af finnarna hade varit der i arbete, i går - annandag Påsk. Hvad mig beträffar så hade intet att säga ty om Lördagen sade jag mig bli borta Söndag / måndag. I dag åter då jag anmälde mig tillade jag att de kunde förfoga öfver min tid ännu par tre dagar men sedan tänker jag upphöra med exp. arbetet för att före 1sta Maj bese några ställen i staden. Efter 1 Maj torde nog 9 à 10 dagar tarivas för att hinna bese allt på utställn. Efter att en

timme ha väntat på sysselsättning frågte jag om intet arb. funnes för mig, hvartill efter någon fundering svartes "nå nej i dag lär det just int finnas". Nu tänker Din vän ej vidare ta ihop med något der, utan begynner i stället gå i kring staden; ty då man nu engång är här så vore det ren förlust för mig att endast ha kommit hit för att arbeta på utställningen. Således disponerar jag från och med i dag öfver min tid ensam. Ack om Du ändock hade varit här också, huru utomordentligt skulle det då ej varit att bese - emot hvad det nu är. Men hvarföre skall jag sucka öfver det som ej kunnat ske. Du har ej nöje deraf. Bättre är att ännu tillägga några ord om de ställen jag sett. Den 21 - Påskdagen - gick jag till kyrkan St Sulpice och - njöt. Du kan ej föreställa Dig huru utomordentligt skön musik der var. Tvenne orglar och en storartad kör utförde ett storskapadt musikstycke som räckte 1 ½ timme. Hvilka sköna röster der fanns i solosång, hvilka obeskrifligt herrliga harmoniska combinationer man hörde vexelvis på orglarne och af kören eller alla tillsammans - det låter ej beskrifva sig, det är något som endast känslan kan reda.

Ifrån kyrkan till palatset Luxemburg. Här idel beundran, idel skön konst. Det finnes dock mästare uti målning i detta land. Hvad man ser är fullkomlig natur; ty antingen vi betrakta ett landskap ett porträtt eller ryttaregrupp finna vi den mogna säden och gräset vagga för vinden, vi tycka att bilden har lif, att hästarne röra sig på duken. Wi se huru ådrorna pulsera, huru spegelblankt vattnet är hvaruti sjöfoglarna simma. Det är mycket, mycket underligt att se huru långt en menniska kan gå i skicklighet. Men dörrarna stängas snart, vi måste ut. Wi stå uti Luxemburgs trädgård och njuta i fulla drag af den verkliga naturens, af vårens unga friska grönska. Tusentals blommor utsprida den skönaste vällukt; vi sätta oss vid en kaskad och betrakta svanornas behagfulla lek uti dammen under våra fötter. Under allt detta sända vi tanken till hemlandets vår, vi draga paralleler och - än högre klappar hjertat för de tusen sjöars land; ty här är naturen skön men den är konstgjord, - der - är naturen skön, men den har bildat sig sjelf. Det är en dahlia och en förgätmigej. Men vi hafva suttit nog för att åter gå till flere andra ställen.

- Den 22. Bestämt ett möte med Fröknarne Petterson, Nordberg & Södergren. Den sistnämnde en rik, icke vacker men synnerligen behaglig svenska. Wi gå till Jardin des Plantes, icke gå utan åka för 30 centimes uti trainvagn ungefär 5 verst. Här se vi, der vi genomvandra trädgården, de skönaste, underbaraste blommor och träd, de äro alla barn af en annan himmel än den franska. Wi häpna öfver naturens rikedom och tänka med vörndnad och beundran på den som skapat alla dessa olika lustgårdens blommor & träd.

I förening med växtgården och inom densamma är en rik samling vilda djur. Wi se Elefanter, Giraffer, Bufflar & Bizonoxar, Gazeller, Stengetter, Zebra och Lama djur. Flodhästar och mjukpälsade björnar. Fåglar af alla tänkbara slag. Af fåglarna ådrog sig i synnerhet den Australiska Paradisfågeln och vestasiatiska fasanen min uppmärksamhet för sin synnerligen vackra form och färg. Wi sågo

vidare Lejon, tigrar, Panthrar, Jaguarer, Hyenor, Krokodiler, Sköldpaddor och vederstyggeliga ormar. Än mera en den rikaste samling kranier af både menniskor och djur. Här saknades icke ens Egyptiska mumier med kött och ben förtorkadt, förstenadt. Indianer både af vax & verklighet ehuru dessa sednare voro den ställning de dött - bibehållna. Wederstyggeligt var att gå bland dessa stumma millioner och med en lättnadens suck stod man åter på gården häpet blickande på de ofantliga skeletterna af antediluvianska djur. O huru rik och mångfaldig är ej ändå Guds skapelse. Det är omöjligt att fatta dess vidd. Innan vi lemnade Jardin des Plantes skulle jag dock komma att besöka ett poliskontor. Fröken Petterson hade under promenaden blifvit bestulen på sin annotationsbok, ordbok, tvenne pass & näsduk - allt från klädningsfickan. Fröken Södergren kunde språket och erbjöd sig att i sällskap med undert. gå till Polisen. Om hon får dessa ting åter är si och så ty polisdomaren menade att det knappast skulle gå så väl. När vi nu slutade vår promenad var kl. ½ 6 e.m. och då gick jag hem för att skriva till min Minna. O min älskade egen Minna huru gerna jag nu ändå ville vara hos Dig och hålla af Dig en smula Du Dyra lilla vän. Nu får jag blott i tankarne hålla af och paija om Dig. Ja min utesägligt ljufvaste Minna jag sänder Dig de varmaste omfamningar, tusenden de hjertinnerligast långa ljufvaste kyssar, Du min egen egen Minna.

Nu just var Dr. Aspelin här. Då vi voro hos Cavaillé-Coll sände orgelb. bud till oss att om tisdag skall hos honom spelas ännu engång innan orgeln alldeles nedtages. Om tiden när detta skulle ske lofvade han skriva. Wi trodde det vara blott en tom artighet att slippa oss, men nu har A. verkligen fått bref om att vi ville vara goda infinna oss på en "intime" sammankomst i afton kl. ½ 9 hos Cavaillé-Coll då en M. Widor spelar på trocadero orgeln och en Me sjunger. Således ett nöje för qvällen som är lofvande. Jag uppmanade Doctorn taga sin fru med hvilket han äfven sade sig vilja göra, ty han skulle ha god lust. Det rättvisaste jag kunde göra nu vore det att låta detta vara det sista brefvet då jag alls inga bref har fått hemifrån. Fyi hvad det är rysligt ledsamt! Nej - ännu skall jag dock skriva ett eller två bref till Dig, Du osägligt kära, skulle jag än ej erhålla ett endaste ord från Dig. Jag är dock öfvertygad om att Du skrivit och försöker dermed trösta mig. Farväl Älskade, min Minna, min lycka, mitt lugn, mitt allt Du innerligt ljufva egen min Minna. Helsa på det hjertevarmaste Föräldrarna våra, systrarna och bröderne ifrån honom som med otålighet längtar efter den dag då Minna får följa honom fast till verdens ände, till lifvets slut, oåtskiljligt, trofast och varmt. Ännu en omfamning, en sista kyss till Dig min ljufvaste hulda brud, min egen egen brud, tänk på Din ensamme

Axel